

Tijana Mirović

Univerzitet umetnosti u Beogradu
Fakultet Muzičke umetnosti
Psihološko savetovalište „Mozaik“
Beograd, Srbija

Daniel Mešković

Univerzitet Singidunum
Fakultet za medije i komunikacije
Departman za psihologiju
Psihološko Savetovalište „Mozaik“
Beograd, Srbija

POVEZANOST BAZIČNIH DIMENZIJA LIČNOSTI I AFEKTIVNE VEZANOSTI SA ZDRAVIM SHEMA MODALITETIMA – „SREĆNO DETE“ I „ZDRAVI ODRASLI“

Apstrakt: Istraživanje ispituje povezanost između dva zdrava shema modaliteta – modaliteta Srećno dete i Zdravi odrasli, sa jedne, i bazičnih dimenzija ličnosti, dimenzija afektivne vezanosti (definisanih preko dimenzija Afektivne anksioznosti i Afektivnog izbegavanja) i Kapaciteta za empatiju, s druge strane. Istraživanje je obavljeno na prigodnom studentskom uzorku od 271 ispitanika (60 muškog i 211 ispitanika ženskog pola). Od instrumenata istraživanja korišćeni su: Attachment Style Questionnaire, HEXACO PI-R, Koeficijent empatičnosti i Inventar za procenu modaliteta. Postoji značajna pozitivna povezanost izraženosti modaliteta Srećno dete sa bazičnim dimenzijama ličnosti: Poštenje, Ekstraverzija, Saradljivost, Savesnost, kao i značajna pozitivna povezanost izraženosti modaliteta Zdravi odrasli sa bazičnim dimenzijama ličnosti: Poštenje, Ekstraverzija, Savesnost i Otvorenost uz negativnu povezanost sa dimenzijom Emocionalnost. Oba modaliteta pokazuju značajnu negativnu povezanost sa dimenzijama Afektivnog izbegavanja i Afektivne anksioznosti, te pozitivnu sa kapacitetom za empatiju. Model sa 6 prediktorskih varijabli sa bazičnim dimenzijama ličnosti u oba slučaja značajno objašnjava varijansu izraženosti oba modaliteta, a u oba slučaja, dodavanje dimenzija afektivne vezanosti značajno poboljšava kapacitet modela. Što osoba postiže više skorove na Ekstraverziji i niže na dimenzijama Afektivne anksioznosti i Afektivnog izbegavanja, modalitet Srećno dete će biti izraženiji. Takođe, modalitet Zdravi odrasli će biti izraženiji što su viši skorovi na Ekstraverziji i Savesnosti i niži na dimenziji Afektivne anksioznosti.

Ključne reči: zdravi shema modaliteti, bazične dimenzije ličnosti, afektivna vezanost, empatija

BASIC PERSONALITY DIMENSIONS AND AFFECTIVE ATTACHEMENT AS PREDICTORS OF HEALTHY SCHEMA MODES – HAPPY CHILD MODE AND HEALTHY ADULT MODE

Abstract: Research examines the relationship between two healthy schema modes – Happy Child and Healthy Adult Mode on one side and on the other:

personality dimensions, Affective Attachment dimensions (defined with Affective anxiety and Affective avoidance dimensions) and Capacity for Empathy. The research was conducted on a convenient student sample comprised of 272 examinees (60 male and 212 females). Research instruments included: Attachment Style Questionnaire, HEXACO PI-R, Empathy Quotient and Schema Mode Inventory. Results that there is significant positive correlation between Happy Child mode and the basic dimensions: Honesty, Extraversion, Openness, Conscientiousness. There is also a significant positive correlation between Healthy Adult mode and basic dimensions: Honesty, Extraversion, Conscientiousness and Openness, along with negative correlation with the Emotionality dimension. Both modes show a significant negative correlation with the dimensions of Affective Avoidance and Affective Anxiety, plus a positive correlation with a Capacity for Empathy. A model with 6 predictor variables including basic personality dimensions significantly predicts the variation in the expression of both modes, and in both cases, the addition of Affective Attachment dimensions significantly improved the models' capacity. The Happy Child Mode will be more pronounced as the Extraversion gets higher and the Affective Anxiety and Affective Avoidance dimensions get lower. Also, Healthy Adult mode will be more pronounced as Extraversion and Conscientiousness get higher and the Affective Anxiety dimension gets lower.

Keywords: healthy schema modes, basic personality dimensions, affective attachment, empathy